

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. P.**, zast. Mgr. Daniele Holým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2023, č. j. MPSV-2023/183139-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2024, č. j. 13 Ad 21/2023-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Danielu Holému, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 146 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky, krajská pobočka pro hlavní město Prahu, rozhodnutím ze dne 15. 6. 2023 nepřiznal žalobci dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení pro nesplnění podmínky podle § 33 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Žalovaný zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Uvedl, že žalobci nebyl přiznán příspěvek na živobytí z důvodu vysokých příjmů, a proto nemá nárok na doplatek na bydlení podle § 33 odst. 2 věty první zákona o pomoci v hmotné nouzi. Současně žalobci nevznikl ani nárok na doplatek na bydlení podle § 33 odst. 2 věty druhé téhož zákona, neboť příjem žalobce a společně posuzované osoby (jeho matky) je vyšší než 1,3násobek částky živobytí, a to i po snížení o *přiměřené* náklady na bydlení v souladu s § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Městský soud vysvětlil,

že *odůvodněné* náklady na bydlení, jejichž zohlednění se domáhal stěžovatel, by hrály roli při stanovení výše doplatku na bydlení, pokud by na něj měl stěžovatel nárok.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti vyslovil nesouhlas s rozsudkem Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Ads 20/2018-32, neboť argumentace v něm obsažená jde proti smyslu dávek pomoci v hmotné nouzi. Dále popsal specifika a rozdíly příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení. Výklad § 33 odst. 2 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi podle něj neodpovídá § 2 odst. 2 téhož zákona. Stěžovatel dále rozebírá otázku přiměřených, resp. odůvodněných nákladů a aplikuje ji na svou osobní a příjmovou situaci.

[4] Ustanovený zástupce stěžovatele v doplnění kasační stížnosti namítl, že při posuzování nároku na doplatek na bydlení podle § 33 odst. 2 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi je třeba vypočítávat příjmy nikoli podle § 9 odst. 1, ale výhradně podle § 9 odst. 2 téhož zákona, který slouží pro účely příspěvku na živobytí, a to za použití odůvodněných nákladů na bydlení. Teprve poté lze přistoupit ke zjištění započitatelných příjmů. V takovém případě by započitatelný příjem stěžovatele a společně posuzované osoby nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí a nárok na doplatek na bydlení by byl dán. Stěžovatel poukázal na rozpor vyplývající z napadeného rozsudku, neboť městský soud v bodě 25 rozsudku stěžovateli přiznal status osoby v hmotné nouzi. Také namítl, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, neboť nevypořádává všechny žalobní námitky (konkrétně výpočet započitatelného příjmu předložený stěžovatelem).

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na dřívější argumentaci a je nadále přesvědčen o správnosti svých závěrů.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nevypořádání všech žalobních námitek a pochybení spočívající v použití § 9 odst. 1 pro účely výpočtu příjmu ve smyslu § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[8] Podle NSS vypořádal městský soud v napadeném rozsudku žalobní námitky v dostatečné míře, a je tudíž přezkoumatelný (rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). NSS v této souvislosti poukazuje na to, že soud není povinen detailně

pokračování

reagovat na každou dílčí žalobní námitku, pokud předestře vlastní ucelený argumentační systém, který je dostatečně a logicky vyložen (rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13, či nálezn Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Výpočtu započitatelných příjmů se městský soud věnoval v bodech 18 a 19 napadeného rozsudku.

[9] Nesouhlas stěžovatele s rozsudkem NSS č. j. 6 Ads 20/2018-32, od něhož nemá kasační soud důvod se odchýlit, nemůže vést k přijatelnosti kasační stížnosti. Tento rozsudek (stejně jako rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 Ads 396/2018-27, na který městský soud také odkázal) vysvětluje rozdíl mezi odůvodněnými a přiměřenými náklady na bydlení ve smyslu § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

[10] Námitku, podle níž mají být pro účely výpočtu podle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi brány v potaz *odůvodněné*, a nikoli *přiměřené* náklady na bydlení, vypořádal městský soud v souladu s judikaturou NSS. Odkázat lze zejména na rozsudek ze dne 23. 6. 2023, č. j. 5 Ads 132/2022-33, týkající se doplatku na bydlení za měsíc březen 2019 ve věci téhož stěžovatele, v němž kasační soud vysvětlil, že § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi definuje, co se podle tohoto zákona považuje za příjem, dále však při výpočtu příjmu vychází z § 9 odst. 2 téhož zákona. Podle bodu 20 tohoto rozsudku „z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že se pro účely výpočtu příjmu podle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi k odůvodněným nákladům na bydlení nepřihlíží, naopak přiměřené náklady na bydlení se do výpočtu zahrnou – k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Ads 20/2018-32, body [16] a [19], a na něj navazující judikaturu – konkrétně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Ads 500/2018-24, bod [18], ze dne 14. 5. 2020, č. j. 8 Ads 79/2019-47, bod [16], ze dne 23. 7. 2019, č. j. 5 Ads 101/2017-79, bod [19], nebo ze dne 4. 4. 2019, č. j. 10 Ads 298/2018-40, bod [12]“. Kasační soud dodává, že není zřejmé, v čem by měl spočívat rozpor těchto ustálených závěrů s § 2 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jenž je ustanovením definujícím osobu v hmotné nouzi.

[11] Ve věcech téhož stěžovatele vycházel NSS z rozsudku č. j. 5 Ads 132/2022-33 například v usnesení ze dne 29. 6. 2023, č. j. 5 Ads 131/2022-40, týkajícím se doplatku na bydlení za měsíc září 2019, či v usnesení ze dne 20. 7. 2023, č. j. 5 Ads 130/2022, ve věci týkající se doplatku na bydlení za měsíc prosinec 2019.

[12] Uvádí-li stěžovatel, že napadený rozsudek trpí rozporností spočívající v tom, že ač městský soud dovodil, že stěžovatel je osobou v hmotné nouzi, přesto jeho žalobu zamítl, NSS takový rozpor neshledal. Městský soud v bodě 25 napadeného rozsudku, na který stěžovatel odkázal, uvedl, že „pokud jde o námitku žalobce spočívající v tvrzení, že je osobou v hmotné nouzi, soud uvádí, že tato je zcela irelevantní, neboť správní orgány v žádném případě nekonstatovaly, že by žalobce nebyl osobou v hmotné nouzi, tj. že by obecně nespadal do osobní působnosti zákona o pomoci v hmotné nouzi, pouze konstatovaly, že žalobce nesplnil podmínky nároku na dávku doplatek na bydlení podle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi“. Z uvedené citace plyne, že městský soud stěžovateli pouze vysvětlil, že předestřená otázka (zda je osobou v hmotné nouzi) je bez významu za situace, kdy nesplňuje podmínky nároku na požadovanou dávku.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že městský soud vycházel z přílehlavé judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud neshledal, že by se městský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. NSS proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá v řízeních ve věcech pomoci v hmotné nouzi právo na náhradu nákladů řízení ani tehdy, byl-li úspěšný.

[15] NSS stěžovateli ustanovil zástupcem advokáta Mgr. Daniela Holého. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se podle § 35 odst. 2 s. ř. s. použije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, a to převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu.

[16] Za každý z těchto úkonů ustanovenému zástupci náleží odměna 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu), zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů se proto zvyšují o částku 546 Kč odpovídající této dani. Celkem tedy ustanovenému zástupci náleží částka ve výši 3 146 Kč, která mu bude vyplacena z účtu NSS ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2024

Karel Šimka
předseda senátu